

УЛУГ-ХЕМ РАЙОННУН ПАРТИЯ АКТИВИНИН ХУРАЛЫ

Улуг-Хем районунун партия активинин хуралы март 27-де болуп өткөн.

СЭКП-нің XX съездинин аялымын түнөөдөргө болгон районунун партия органдарынын сорууларынын дуга-агында партия райкомунун бирги секретары эш А. М. Градобоев илетке кылган.

Партия активинин хуралы СЭКП-нің XX съездинин төртүгү шийттирилген ууг патриоттук көдүрүшүнүн чыгыс ун-биле чүдүлгүлүнүп хулаа албышаан, районунун партия органдарынын мурунда салдыган сорууларга кол ичкенгеи салган.

Улуг-Хемин коммунистери, колхозчулары, МТС-тин болгон соххотун ажалыны, тусай артемигери Совет аш-аанын Коммунист партиясынын XX съездинин материалдарын ханын-биле өөрмөшпаш, ону амдыраага боттандыр дөш бүгү совет уаус-биле бир дөмөй күш-ажылын көдүрүшүнүн ажалдан турарлар — деп актив хураын демдегеш.

Партиянын болгон Совет чакаткы ада сагыш салышканынын ачында районун ажал-агы болгон култура түрү-ауушунун темини дүргөн-биле бурн-гаар дөжүп, ажалы чоннарнын матери-адды чаагай амдыраагы улам-на өжжиг турар. 1956 чыда районун колхозтары 1904 чыдында деңсөргө, оон 1,5 миллион хөй рубль түнүгү орууганы алган-нар.

«Күш-ажылын хостуу» болгон Маленков аттыг колхозтар миллионерлер болган. Районун колхозтары 1956 чыдым март айны 1-ге чедир өрткөн чыдым ол төдө турганына деңсөргө оон 2,4 катан хөй сүтү саап алганнар.

Бо чыдым март 20-ге чедир байдалдан ап көргө, районун колхозтарында сүт саалдаанын өзүлдөй түтүгүлөшпашаан турар. Чижээ, Калинин аттыг колхоз март 20-ге чедир өрткөн феврал айда сагган сүтүдөн 391 литр хөй сүтү саап алган. Бо факт болза районун колхозтары нити-тайда баш март айны дугурунда феврал айда сагган сүтүдөн 1,5 катантан өзөш өзөс хөй сүтү саап ап болурунун арга-лары бар дөжөн чугаалап турар-дыр.

Шагаан-Арыгтын машина-трактор станциясынын механизаторлары социалист чарыша алган хулаагыларын алды-агы-биле күтүсүдөн, өң сөөгү тракторунун септелгенин феврал 13-ге дооскан. Механизаторлар септетинген тракторлары-биле колхозтарыны хову бригадаларында чедер бергенер.

Чедикширлер-биле чегедешир районун партия, совет болгон кедөз ажал-агы органдарынын ажал-чорудугаа-рында ам-даа ууг четпестер бар дөжөн районун партия активинин хурамына илдерип, шүшпөң ажалдан турар уугу-тукчуларын шатыш шүтүмчүлөргө тазарыштырган. Партия райкомунун болгон райкүсөккүн уугуру ажалдакчылары колхозтарга барбайн турарлар деп сөгсөн болбас.

Олар колхозтарга барык-ла доктаамаз барын турарлар. Ажал-агы дугайында айтырыларын райкомун чөргөшө, рай-күсөккө, колхозтарга чедер береш хура-лар кымын хөй-ле удаа чугаалажып турар.

Ынчалзаа районун ажал-агыларын чамдык адыраары хожуашкындан ушуншаан. Бо талам-биле сүт саалдаанын дугайында айтырыгын чижээ кылдыр көргүзүп болур. «Күш-ажылын хостуу» болгон 1956 чыдым март 20-ге чедир бир саар икек бүтүндөн-не 385,6 килограмм сүт саап алган турууда, оон кожомо Баров аттыг колхоз чүгө — 141 литр сүт саап алган. Ол микшам Жданов аттыг, Ленин аттыг, Сталин аттыг, Калинин аттыг, Маленков аттыг болгон «Партиянын XIX съездин» колхозта сүт саалдаа Баров аттыг колхозтундан база-ла чедеревес.

Моон кол чыдагааны болза саар икектерин ажалгааны болгон чегерилгени багай организастап турганындан хамааржыр. «Күш-ажылын хостуу» болгон Баров аттыг колхозтардан еске колхозтарын сүт-бараан фермаларынын ажалдакчыларына күш-ажылын ай салында немелде телектерин төлөп бөрин боттандырды өгөлөсө.

1955 кедөз ажал-агы чымын түн-вельде районун колхозтарынын «Күш-ажылын хостуу» колхозтан ескеи хаваан фермаларына караалыг болган. Чүгө дөргө, хаваанын екеи семиртир азыра-айн биче депилит турда саткан. Оон аны-агы азыралынын багындан дыка хөй баш хаваанар өлгөн.

Өрткөн чыдым практикасында ший-агы түнөө үндүрүп, хаваан ажалын сайы-радыр дугайында партия, совет органи-ацалары болгон колхозтарын баштаар черлери тодаргай хемчегер алыр жүзүрүп турган. Мычанымжок амгы үгө чедир-ле

кандыг-даа хемчегер адымшаан болгон хаваан ажалынын хожуашкыны ол-ла хөвөөр ескеринишкн чок болуп турар. Январ айны соонда үенин дугурунда районун колхозтары ортумаа деңсиз 38 килограмм 73 баш хаваанарын саткан, бир өзөс ол хаваанарынч брөөзинин дитиг деңсизин 1 центнер кылдыр азырааш саткан болза колхозтар 35 центнерден өзөш өзөс эки шынарыг немелде өттү болгон бети-ле дөргө 22750 рубль орууганы алыр жүзүрүп турган.

Бо чымын районун колхозтарына 80 баш хаваанар өлгөн, азы 80 центнер өрткөн болгон 52000 рубль түндүг оруугаан когареан. Чүгө чыгыс Ленин аттыг кол-хозка 13 баш хаваанар өлгөн, азы 17,5 муң рубль түндүг оруугаан когареан.

Бир өзөс районун партия, совет органи-ацаларынын таламындан билангай то-даргай уугурунда-биле хандырган болза хаваан ажалын хөжүдүп болурунун бүгү аргалары районда бар. Мал кыштагла-дышынын чорудугаа-рында ууг чет-пестер бар болуп турарын актив хурамын-га илереткен.

Өрткөн чымын районун колхозтары маа-чем бетелгенинч планын күтүсүтпезини түнөөдөргө байн-даа колхозтарда мал-кем төнүп турар. Ажалгааны болгон азыралын багай организастаан жүзүрүнд чамдык колхозтарда (Баров аттыг, Ленин аттыг, Сталин аттыг) малдык чаш төлү-агы-бүрү азыраага таааржып өлүп тур-рар. Бо дугайында шийтирилгө хемчегер азырын актив хурамы районун партия, совет органи-ацаларына, МТС-ке болгон колхозтар баштаар черлеринге сүмөлөң.

Партиянын XX съездин 1960 чыда тарва бүдүрерин 11 миллиард пуд чедир деп амдыраагы чугаа сорууганы совет уаусун мурунда сагган. Ол чүгө дөргө, район, колхоз, МТС болгон соххот бүтүрү 1955 чыда деңсөргө тарва бүдүрерин барык 1,5 катан көүдөрдү дөшө ол-дур.

Улуг-Хем районун партия активтери партиянын XX съездинин материалдарын өөрмөшпаш, база боттарынын ажалдан болуп курамыларынын, мыангы тарваанын дүжүдүн бедиринин, кур болгон куруакан черлерин ажалгаанынын күзөл-биле тарва култураларынын чымыдаын өрткөн чыда ууг бо чымын 80 хуу, 1957 чыда 2 катан, а 1960 чыда барык 2,5 катантан өзөш өзөс кө-үдүдүн болуп деп дугурушкан. Ону уугу-хемчилер адыраары-биле күтүсүдөн шы-даар дөжөнгө чигенинч турбас.

Ол сорууганы чедикширине күтүсө-дөн адыгы беш чыл планынын бирги чымы — 1956 чыдым чакы тарыла-агына бүгү талам-биле төлөткнп бетелгеден ууг хемчөздүн-биле хамаар-жыр. Мындыг турбузе, районун чакы тарыла бетелгенинде чедир кылдымшаан ажалдар дыка хөй.

Районун колхозтары тарва култураларынын үреништерин бетелгенин болгон арыгаарын колдууда дооскан болза-даа, нотагалар, картофель үреништери белен өзөс, тарва шөгүгө өдөк төгөрүнч планын районун колхозтары чүгө 12,7 хуу күтүсүткен. Бо ажалы мыангы Баров аттыг болгон Калинин аттыг колхозтарда онза багай чоруп турар.

Чамдык колхозтар хову бригадаларынч тургаарында нити чурттага бажына-нын чаагайды деп септерин доос-паан. Хову ажалына киирер ажалынч атытарын тусай азырап өгөлөсө. Бо бүгү четпестерин дүргөн уугулап хемчег алас болза чакы тарыла ажалына шатыш жүрүшүрүп болур.

Колхоз бүдүрүлгөсине комсомолчуларын болгон ажалыктарын икейишкнп киир-иштирбейн, инициатива хөй шүшпөн ажалдан турар дөш ВЛКСМ райкомунун адынгине санал берген активтер бүтү-шкынын шүтүмчүлө кылган. Бодап көргө ол черле чөптүг микшам-тыр.

Чижээ, районун сүт-бараан фермаларында ажалдан турар 200 ажал саа-чыларынын ижинде чүгө 24 комсомолчу-лар бар, а 1003 комсомолчуларын и-тинден мал ажалында 117-ле кижэи ажалдан турар.

Районун партия органи-ацаларынын пропаганда болгон агитация ажалында-ла бөу барымдалаар чорук уламчыла-шпаан турар. Чижээ, Ленин аттыг колхоз-тун сүт-бараан фермасынын ажалдакчы-ларына колхозта партия органи-ацаларынын агитаторлары барык хун-бүрү барып турарлар. Мычанымжок 2-ле хонус дугу-рунда ол ферма 9 бызаа өлгөн.

Ол микшам Маленков аттыг колхозтун сүт-бараан фермасынын саанчылары бир икейтен чамдыкта 15 литр, а чамдык хүн-дөргө 9 литрин саап ап турар. Оон ыл-галдыг чыдагаанын саанчылар билеп чадашкан. А агитаторлар ол дугайын со-уураааан.

Ол микшам Маленков аттыг колхозтун сүт-бараан фермасынын саанчылары бир икейтен чамдыкта 15 литр, а чамдык хүн-дөргө 9 литрин саап ап турар. Оон ыл-галдыг чыдагаанын саанчылар билеп чадашкан. А агитаторлар ол дугайын со-уураааан.

«Күш-ажылын хостуу» колхозтун баштаар чери-биле кожа сүт-бараан фер-мазы, хаваан фермазы бар. Мында ажалдан турар колхозчулар мынчага чедир XX съездинин материалдары-биле танышпаан. Бо дугайында бызаа ажаакчыны эш Бл-нованын чугаалааны болза:— бодун хуумда «Тувинская правда» солуну ча-гыдып алган мен. Мында бижэон чүдүл-дөр чай аразында номчуп көргө, бистин партиястын XX съездинин дыка-ла солун айтырыгаар чугаалашкан-дыр. Бир өзөс билингир кылдыр ону агитатор кел-геш биске тайлыбырлап бөр болза онза солун болур ийик.

Пропанданын болгон агитацияны чо-рударда коммунизм түрүгүшкүнүнун практиктиг айтырылары-биле, районун, колхозтун мурунда салдыган соруула-ры-биле холбаштырар деп партия неген турар. Чижээ, кандыг-бир агитаторга хү-лөндүргөн колхозта азы фермада ажалдан турар колхозчулар партиянын болгон чакаткы Директивалары-биле таныш өзөс, күш-ажылы сандаргай, мал ажалынын продукцияны чымы, мал өлүп турар ди-жи. Мынды агитаторун ажалын, өки деп санаас дөжөн билингир.

Мынчанга партия органи-ацалары-нын хүлөлдөш болза, агитатор бүтүрү-дөн негенден күтөдирер. Агитаторун өки ажалын түнөөдөргө, оон ховуун, каас-коя чугааындан өзөс, а партиянын бол-гон чакаткы салган соруулары оон хү-лөдөшпаш алган үчүстөгүнд чогум канчаар күтүсүткнп турарындан көр жүзүрүп.

Районун колхозтарынын сүт-бараан фермаларынын ажалдакчыларынын составы доктаамаз өзөс, үр болбайн солчун турар. Бо чорук саанчыларынын болгон еске-даа ажалдакчыларынч хүлөдөшпаш алган ажалына мергеп өөрениринге шатыш болуп турар.

Актив хурамында санал-шүтүмчүлөрдү калбарган. «Күш-ажылын хостуу» кол-хозтун даргазы эш Гловос сөс алган.

Бистин колхозчуларымыс адыгы беш чыл планынын Директивалары-биле танышпаш, Коммунист партиянын бол-гон Совет чакаткы Совет кижэи дугайында сагыш салышканына харын кылдыр адыгы беш чыл планынын онаалтарын хуусаа бетинде күтүсүдөй деп тодаргай хү-лөдөшпаш алганнар. Чижээ, өрт бүдүр-ерин 1958 чыдым төнчүгө, сүтү 15 ай дугурунда азы 1957 чыдым январь 1-де, дүгү 1959 чыдым төнчүгөдө бү-рүн күтүсүдөй. Бо чымын хаваанын 500 башка чедир өстүрер болгон күргө 1955 чыдымдан 8 катан хөй өйтү дү-жаар.

Оон мыай эш Гловос чер хөрөүнүн сай-зырадыр дугайында колхозтарга багай ду-лазакжып турар дөш МТС-тин кол агроно-ву эш Васильевти шүтүмчүлөш. Чер хө-рүнүн сайзырадырында болгон мал чемин-ге ажалыг болур төлөдө моон солгаар колхозтары хөйүн тарымын эш Гловос колхозтарга сүмөлөң.

Маленков аттыг колхозтун даргазы эш Сумбур бо чымын тарваанын дүжүдүн ге-тардан-на 20 центнерин, картофельди 40 центнерин, кукурузаны 400 центнерин болгон бир саар икектен 1000 литр сүт саап алыр деп планнаанын чугаалаан. «Партиянын XIX съездин» колхозтун дар-газы эш Тойлуг-оол районун чамдык ал-бан органи-ацаларынын адынгине шү-гүмчүлө кылган. Чижээ, районун, уруу-лар салыныч, Дом културанын уугуру-чулары колхоз баштаар чери-биле дугу-рушпаш элөш хөй колхозчуларга олар-мыш бетелгедир турар. Бо чорук колхоз-чуларынын күш-ажылынын сагыга-чуу-мун кошпадып турар.

Шагаан-Арыг МТС-тин директору эш Гордей сөс алган. Эш Гордей чакы тары-ла бетелгенинде кол кичончөй салган.— Партиянын XX съездинин шийтирил-генинч соруу кирген бистин механизатор-ларымыс тракторлар септелгенин чедик-ширинч дооскан — деп ол чугаалаан. Бо чымын колхозтарынын тарыла шөдөргө 11 трактор бригадалары ажалдаар. Ону чедир саным механизаторлар-биле бүрүн хандыраар.

Партиянын неген турарын бөзүгөр бо чымын чакы тарыламын 5—6 хонус дугурунда дооар жүзүрүп. Тарыла бетелгенинде четпестерин дүргөн уугулаар херек. Чакы тарыламынч чедикширн кижилер шийтирлөөр болгай. Өрткөн чыдым дугуруламындан ап көргө, чам-дык колхозтар хову бригадалында ажалдан турар кижилер дугайында өзөш кичон-чөй салганынын түнөөдөргө, оларынч чурттаар чери таарымчалыг өзөс, аш-чөк хандырылганын чедикчөк чөк солү бөрү тааарылгаар бар турган. Ону бо чымын катанатп болбас.

Районун партия активинин хурамына оон мыай 10 кижэи санал берген. Чуга-лашкан айтырыгынч талам-биле деле-гертей шийтир хүлөп алган.

Комсомол органи-ацаларынын секретары эш Модананын инициатива-биле комсо-молчуларынч бот-тыныгыр уран-чүгү бөтүмү колхозчу ажал-ишчилерге 2 удаа концертти көргүсөн. Аныктарынч өүп турар талантымы колхозчуларынын уугу-сонугуламы хайныктырган.

Адыгы беш чыл планынын талам-би-ле СЭКП-нің XX съездинин Директиваларында салдыган сорууларынын амил-далга боттандырар дөш комсомолчулар оларга боттарынын үлөтөр чижэон көртү-дүр турарлар.

Т. САРЫГ-ООЛ.

Часкы тарылгага белеткелде четпестерни дарый чайладыр

Шагаан-Арыг МТС-тин механизаторлары бо чымын чакы тарылгазына белеткедип жүжүрүп турар.

Трактор бригадалары шүтүзү ам ажалдаар черлеринче үнүшөн. Тарылга-ны агротехниктиг эш хуусааларда өрткөр болгон тарва култураларынын та-рылгазын бедик шынарыг дооар тодаргай хүлөлдөшпаш трактористер алган.

Чурунта:— партия органи-ацаларынын секретары эш Сагалаков (солгай таламында) трактористер Н. Лопатнинын болгон П. Дмитриенкону үдөп турары.

Чуруу С. Феоктистовтуу.

Часка оожум белеткенип турар

Танды районда Сталин аттыг колхоз мурунчкы колхозтарынын санымга киирч турар. Мынды ажал-агы ескектерге үл-гери көргүзөр, өң чугааа кампанылар-ынч бирөөн — чакы тарылгага чедикширнч белеткенип жүзүрүп-ла бо-гай.

Мында кандыг-бир чорутунган ажал бар-ла. Кызылгас трезинин ургам, чажар шынарына чедир арылап алган, бирги хову бригаданын бөхүнүп иилирлерин сеп-төө, а нотаа ажалында колхозчулар шөлөк 1500 центнер удобренне сөөр-түп чедирген. Мынчалза-да ол бүгү бол-за, чакы хову ажалын бедик деңсөргө чорудар дөш ол артедийн колхозчуларынч кылдыр жүзүрүп ажалдарынын шооуг өзөс кезин-ди.

Тараа култураларынын еске үрениш-терин арылап, чажар шынарына чедир-геринге өзөш өзөс күштү салыр херек. Ам 400 центнер суза үреништинч чүгө 60 центнери ажалдан кылдыган. Арбай биле чигетараанын арылаашкынын мырыңай өгөлөсө.

Чоотта чаа манза тарва арылаар «ОС-3» деп машинаны ажалдадып өгө-лөш. Мынчалза-даа ажал кончуг оожум чоруп турар. Колхозтун баштаар чери тарылгага чедир ам-даа ырак, мынчанга далашкан чөк чүгү боор деп санап тур-рар. Үреништерин дүргөн хынаар лаборато-рияже чорудары чугула. Ол болза, бир өзөс херек апарса, тарыла өгөлөдөшпаш бетинде база катан арылап антарына чугула.

Картофель олутулгазынын белеткелч кончуг багай. План бөзүгөр 60 тонна картофель херек, а бары чүгө оон кези-хире. Артедийн баштаар чери бо талам-биле кандыг-даа сагыш салбайн турар.

И. СМОР-ООЛ.

Белеткел ажалын дүргөдөй

Сүт-Хөл районун Сталин аттыг көдөз ажал-агы артедийнч тарылажылар бо чымын нити тарылга шөлүн 1144 гектар чедир калбартыр сорууга салган. Мынды болза-даа чакы хову ажалына белеткел ажалы кончуг оожум чорутунуп турар.

Тараа култураларынын 165 тонна үрени-шин арылаштыган. А арбай үренин 10 тонна четпейн турар. 50 тонна карто-фельди үренинге белеткен алган. Кол-хоз бо чымын 8 гектар нотаа аймаа тарымы, мынчалза-даа грамм-даа үренин чок, райпо дамчытыр тыптынын алыр деп турар.

Хову ажалына киирер көдөз ажал-

М. ЧАРТЫН-ХУНА.

Районнарда мал оолдаашкыны

Сүт-Хөл районун Сталин аттыг көдөз ажал-агы артедийнч ешкү каларчыны эш Т. Дываа төрөө 102 өшкүлөрдөн 117 анайларын бүрүн камгалап алган. Аркан 96 өшкүлөрдөн 106 баштан өзөш өзөс анайларын 100 хуу камгалап алырын эш Дываа хүлөдөшпаш турар.

Д. ТАСПАЯ.

Барымын-Хемчик районун «Ленин оруу» көдөз ажал-агы артедийнч ешкү калар-чыны эш Кан-оол төрөө 82 өшкүлөрдөн 84 анайларын четче камгалап алган. Ол сөөгү үдө болуун күжү-биле анайларга ийи өрөз чыгып калжанын тудуп алган. Бирөөндө чаш анайларын, а ескеинде алаан доруга берген анайларын калжаан турар.

ТЫРЫН-КАРА.

Өвүр районун «Кызыл тук» көдөз ажал-агы артедийнч малчыны эш Нада-Доржу төрөө 257 хондан 264 хураган-ны, эш Бертке-оол 144 хондан 151 хура-ганын бүрүн камгалап алган.

Инекчилер эштер М. Ханды, Б. Мотаа олар төрөөн 64 инектерден 64 бызааларын эки доруктуруп турарлар. Хаваан ажаак-чыны эш Дарыйм төрөө 9 хаваанарын-дан 55 хаваан оолдарын алган. Ам оларын эки доруктуруп турар.

М. САЯН.

Чер болгондан

Шагаан-Арыг МТС тарылгага белетке-лин хуусаа бетинде дооскан, баштайгы трактор бригадаларын ажалдаар колхозта-рында четкейей берген. Жданов аттыг колхозта барган эш Биче-оолдун трактор бригаданы ам чүгө хар эрпирин манал турар, механизаторлар хову ажалына хынамчалыг белеткенген. Колхозтун белеткелч база дооулган, хову ажалынын бригаданы эш Даваа өки уугутуп турар. Колхозчулар болгон механизаторлар чакы тарылганын агротехниктиг негелделер бөзүгөр 5—6 ажал хүнөринде дооарын шийтирлөө.

СЭКП-нің XX съездинин шийтирил-генин ханы өөрмөшпаш, Каз-Хем районда «Тилелге» колхозтун ферма ажалдакчы-лары малдын продуктулуун бедирин дөш чүткүдүгү демисежип турар. Ажаа-даны, чегтеридени экижиткенден инектин сүдү өрткөн чыдымдан шра-та бөдөн. Саалда сезонунун март 1-ге чедир үзүндө эштер Толмачева, Чанмаа, Самарина олар боттарында быжылаан инектеринч бирөөнчиде-не 580 литр сүтү саап алган. Малчынар зоотехни-тиг курста уугу сонугураалыг өөрөшп турар.

Парник ажал-агы артедь бөдүрүл-генинде орулгадып адырынч бирөөн. Танды районда Калинин аттыг колхозтун нотаа бригаданы (бригадир эш Лопатина) олутулгага белеткелч органи-ацалары чоруду-турар. Бо хүнөргө чедир 130 парник рамаларын белеткен, 30 рамаларын не-мөй кылдып турар, удобренниге 120 тонна едкети чымыдыган. Доора-Халында өзөш 32 муң ирик-өдөк саважыгаштарын белеткөн.

Часкы тарылганын өгөлөр үзгө чоок-шупал келген. Барымын-Хемчик районда «Ленин оруу» колхоз бо талам-биле белеткелч экижитип турар. Хову ажалы-нын бирги бригаданы 66 тонна кымыл-тас, 12 тонна арбай, 30 тонна суза үреништерин чажарына белеткен арылаар. Ушкү бригадала байдал база багай өзө. Машина чөпсөк, дериг-херексел септел-гери органи-ацалары чоруду, үренинге 67 тонна кымыл-тас, 37 тонна арбай-ны, 4 тонна чигетарааны белеткен ал-ган.

Чыргакыда «Коммунизмче орук» кол-хозтун туугу бригаданы бо чымын 30 чуртталга бажынарындан аныда, 500 тонна тарва кирер скард, дөрт чө инекке болгон ийи муң хойга 2—2 казылар, куш фермазына муң далаанын калжаан кылдыр планын. Туугу шөдөринде муң ажал кубометр мыш дугуруткен, сөөр-түгө 1 автомашына, 30 атыр ажалдан турар. Бызачылар сөөгү хүнөргө чедир 16 бажынарынч хаваанын човуп са-лырын дооскан.

Семинарга

Кызылдың башкылар билин бедир ин-ституттун чанында пионер вожагыларынч оон түн хончутуп семинары Кызылда болуп өрткөн. Семинарга СЭКП-нің XX съездинин материалдарына холбаштыр лекцияларын дынаан. Оон-биле кыды СЭКП Тыва обкомунун бирги секретары эш Тока-биле уугуражышкын болган.

Семинарнын сөөгү хүнөринде конфе-ренция өгөлөш. Анаа «Дружнанын, от-радтын, звенонун сорууларын өрткөр дугайында» эш Абрамованын, «Уугу вожагынын активтеринде ажалынын дугайында» эш Баро-оолдун, «Чайгы үдө пи-онерлер-биле ажалдарынын дугайында» эш Каздырынч илеткелдерин чугаалашкан. Ол талам-биле 7 кижэи санап берген.

Оон мыай уруулар ортузунга чорудар култура массалыг ажалдаар холбаштыр ырлар, танчылар дугайында өөредителер база болган.

Уругларынч дыштанылгасына

Чөөн-Хемчик районун Хайракан чеди чыл шөлөзүнч башкылар Флгаш өөреникчилери өөреникчилеринч чакы дыштанылганын органи-ацалары өрткөрүп турар.

Дыштанылганы өрткөрүрүнч планы тургустунган. Башкы эш Бады-Доржунун уугуруламын-биле үстүгү класстарын өөреникчилери Сталин аттыг колхозтун фермаларына

